

Kvinnors organisering

Resultat och effekter 2017

Kvinnors organisering

Resultat och effekter 2017

Förord

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor lämnar statsbidrag till ideella organisationer och stiftelser. Rapporten *Kvinnors organisering - resultat och effekter 2017* ger en bild av vilka resultat och effekter som bidragen har fått i förhållande till sina syften. Vi redovisar i den här rapporten hur bidraget för kvinnors organisering har använts och om dess effekter.

Sammanställningen visar att effekterna som organisationerna rapporterat in till myndigheten ligger i linje med bidragens syften. Det är viktigt att tydliggöra de resultat och effekter som de bidrar till. Vår förhoppning är att vår årliga rapport ska fungera som ett beslutsunderlag till regeringen om hur bidragen ska utvecklas och följas upp samt vilken nytta de genererar. Vi har för det här året gjort en mer fylligare återrapportering i jämförelse med tidigare år, med en förhoppning om att ge en bättre bild av vilka bidrag som har slutrapporterats och godkänts under 2016 och hur de har använts för att nå syftet med bidraget. Den kan även vara intressant för andra. Rapporten är därför utformad så att alla ska kunna bilda sig en uppfattning om och inspireras av vad det statliga stödet kan användas till.

Bidraget för kvinnors organisering kommer från och med 2018 att hanteras av den nya jämställdhetsmyndigheten (JäMy). Vi hoppas att rapporten kan vara till hjälp i deras fortsatta arbete.

Lena Nyberg, generaldirektör
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor

Innehåll

Förord	2
Innehåll	3
1 Inledning	5
Regeringens uppdrag.....	5
Tidigare rapporter	5
Underlag till rapporten	6
Projekt som ingår i åiterrapporteringen.....	6
2 Genomförande	9
Målgrupper.....	9
Geografisk spridning.....	10
Så användes pengarna	11
Aktiviteter och metoder	13
3 Huvudsakliga resultat	14
Uppnådda resultat	14
Framgångsfaktorer	17
Lärdomar och utmaningar	18
Uppnådda effekter.....	19
Spridning av erfarenheter.....	22
Projektens fortsättning	23
4 Samlad bedömning av bidragets effekter	25
Samlade resultat	25
MUCFs bedömning och förslag.....	27
5 Referenser	31
Bilaga: Projektbeskrivning	32

1 Inledning

Regeringens uppdrag

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor fördelar bidrag enligt förordningen (2005:1089) om statsbidrag för kvinnors organisering. Syftet med statsbidraget är

”... att stödja kvinnors organisering i egna sammanslutningar. Bidraget skall främja kvinnors deltagande i den demokratiska processen och i samhällslivet. Bidraget skall också möjliggöra för kvinnor att bevaka och driva sina krav.”

(SFS 2005:1089, 1§)

Stödet kan lämnas till ideella kvinnoorganisationer och kvinnosammanslutningar samt av stiftelser utan vinstsyfte och som inte är statliga eller kommunala. Bidraget får användas för att engagera kvinnor för ett visst ändamål. Ändamålet ska vara intressant för hela Sverige. Bidraget kan också beviljas till internationellt utbyte mellan kvinnor. Utbytena kan ha som syfte att utveckla organisationsformer, arbetssätt och samverkansformer, stärka organisationens kapacitet och ge förbättrad kompetens eller avse att öka engagemanget hos organisationens medlemmar eller målgrupper. Det senare gäller i synnerhet för målgrupper som relativt sett har lägre grad av organisering och delaktighet i demokratiska processer. För myndighetens återrapportering gäller att senast den 1 juni varje år till regeringen lämna en sammanfattande redogörelse för vad bidragen har använts till och, om möjligt, en bedömning av statsbidragets effekter i förhållande till syftena med bidraget. Den här rapporten är myndighetens återrapportering.

Tidigare rapporter

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor har återrapporterat resultat av projekt för att stödja kvinnors organisering sedan 2009. I den första rapporten från 2009, *Konsekvenser, resultat och effekter av Ungdomsstyrelsens bidragsgivning till ideella organisationer* (Ungdomsstyrelsen 2009), utredde myndigheten vilka förutsättningar som fanns och vilka tillvägagångssätt för återkommande uppföljningar och rapporteringar av bidragsgivningen som var möjliga. Rapporten innehöll en kunskapsöversikt om vilka metoder som finns för att mäta resultat och effekter av statliga bidrag (Amnå, Danielsson & Zetterberg 2009). I den pekade författarna på möjligheten att uppskatta resultat och effekter av bidrag på olika nivåer: individ, organisation, stat och samhälle. Med utgångspunkt i forskarnas analyser valde myndigheten att beskriva effekterna som *interna* eller *externa*. Vi kompletterade också med en nivå där systemberoende effekter av bidragsgivningen kunde analyseras (Ungdomsstyrelsen 2009).

Amnå et al. konstaterar att utvärderingar om resultat och effekter förutsätter att det finns preciserade och mätbara mål, vilket saknas för statsbidragen. I de efterföljande återrapporteringarna har myndigheten provat olika vägar för att ge en så bra bild av bidragsgivningens resultat och effekter som möjligt. Samtidigt har ett utvecklingsarbete skett parallellt för att systematisera insamlingen av uppgifter. I 2015 års rapportering använde vi oss bland annat av en ny mall för uppföljning av projektbidrag med kategorier för vilka aktiviteter som genomförts under projektiden, det vill säga hur pengarna använts, respektive vilka resultat projekten gett. De här kategorierna använder vi oss också av i årets rapport.

Underlag till rapporten

Projektexemplen och redogörelserna för vad projektbidragen har använts till samt vad de har gett för effekter bygger på de projektredovisningar som kom in till myndigheten 2016. De flesta av redovisningarna handlar om projekt som beviljades medel 2014 eller 2015. Organisationerna har beskrivit till vilka områden pengarna har gått samt vilka resultat och effekter de har sett. De har fått kryssa för genomförda aktiviteter samt rangordna uppnådda resultat. Utifrån deras svar har vi valt att beskriva de vanligaste resultaten och effekterna med projektexempel.

Vi vill understryka att vår redogörelse av bidragens användning och effekter enbart bygger på rapporteringar och uppskattningar från organisationerna. Organisationernas subjektivitet bör problematiseras, framför allt när det gäller deras svar på frågor som handlar om vilka resultat och effekter deras verksamhet har haft.

Projekt som ingår i åiterrapporteringen

Projekt som beviljas stöd ska skilja sig från organisationens ordinarie verksamhet och ha tydliga kopplingar mellan syfte, mål, metoder och aktiviteter i projekten. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor kan bevilja bidrag för projekt under ett år i taget. De projekt som ingår i denna åiterrapportering är projekt som sökte och beviljades bidrag under år 2014 eller 2015 men som alla har slutrapporterat sin verksamhet och fått sin slutrapport godkänd under 2016.

Tabell 1.1 Projekt som ingår i åiterrapporteringen, utbetalt belopp i kronor

Projekt 2014	Organisation	Ort*	Belopp
Miriam, tjej och kvinnocenter i Arvika	Arvika pastorat	Arvika	475 000
Femmis påverkar	Femmis	Göteborg	150 000
Rekrytera brett och empowerment år 3 – se och agera	Interferm	Stockholm	350 000
Genderspecifik hälsokommunikation för empowerment av kvinnor	KSAN	Stockholm	180 000
Get together	Kvinnorättsförbundet (KRF)	Malmö	200 000
Maktsalongen 2.0	Maktsalongen	Stockholm	300 000
Efter nordiskt forum – lokal feministisk organisering	Malmö Jämställdhetsbyrå	Malmö	743 000
NxtME – Brobygget, hjälp för incestdrabbade tjejer 16-20 år	Nxtme	Stockholm	520 000
Tusenmila talangskolan	ProQvi ideell förening för kvinnor med utländsk bakgrund	Ekeby	141 970
Nya tjejjouren.se	Roks, riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige	Stockholm	447 000
STOPP! – om sex som självskadebeteende år 2	Stockholms tjejjour	Stockholm	350 000
Fortsättning på kapacitetsstärkande insatser för en stark kvinnorörelse	Varken hora eller kuvad (VHEK)	Skärholmen	580 000
Projekt 2015	Organisation	Ort	Belopp
nxtME – Brobygget, hjälp för incestdrabbade tjejer 13-20 år	nxtme	Stockholm	673 000
Frauen im Forstbereich e.V 2015 (kvinnor i skogsbruket)	Spillkråkan	Stockholm	39 000
Skuggrapport av regeringens CEDAW-rapport nr 9 & 10	Sveriges kvinnolobby	Stockholm	670 000
Summa			5 818 970

* Avser postort för ansökande förening och inte nödvändigtvis där projekten bedrivs

Organisationerna som har slutrapporterat sitt projekt har en bred spridning när det gäller problematiken de vill agera mot och lösa. Nedan följer några sammanställningar av organisationernas bakgrundbeskrivningar och ett par exempel utifrån vissa ändamål.

Främja kvinnors deltagande i demokratiska processer

Malmö Jämställdhetsbyrå har sett att många mindre organisationer har svårigheter med att nå ut, få tid till att delta i olika engagemang, hitta medlemmar och frivilliga, finansiera sin verksamhet, upprätthålla löpande administration, driva sakfrågor och krav och att hitta varandra för samarbete. De har också mött många privatpersoner som vill engagera sig i olika feministiska och jämställdhetspolitiska frågor och organisationer, men som har svårt att hitta vilka organisationer som finns och hur de arbetar och med vad. En annan organisation, Varken Hora eller Kuvad (VHKV), mötte kvinnor som ofta uttryckte en rädsla för att stå upp för sina rättigheter på grund av konservativa krafter som verkar i de områden som de lever i, vanligtvis förorter till större städer. VHKV ville med sitt projekt stötta kvinnorna och utmana de mansdominerade miljöerna och konservativa krafter som begränsar kvinnors livsutrymme och möjligheter till att delta i samhällslivet.

En tredje organisation, Maktsalongen, genomförde en behovsanalys som visar att unga kvinnor har ett stort behov av att träffa andra unga kvinnor i det lokala civilsamhället. Organisationen har i projektform, under två års tid, erbjudit mentorskapsprogram och nätverk för engagerade kvinnor på nationell nivå men inte tidigare kunnat erbjuda detta till engagerade kvinnor på lokal nivå. Sådana nätverk kan vara bra som stöd för den enskilde individen men också vara gynnsamt för samhällsutvecklingen när personer i ledande ställningar träffas kontinuerligt och utbyter verksamhetsidéer sinsemellan.

Främja kvinnors deltagande i samhällslivet

I Arvika hade Arvika pastorat identifierat att det saknades en naturlig instans dit kvinnor kunde vända sig när samhällets stödjande myndigheter inte upplevdes som en självklar väg att gå. Ett liknande behov hade identifierats i Bjuv kommun av ProQvi. Där fanns en efterfrågan av insatser som kunde stimulera hela familjers samhällsengagemang, särskilt kvinnor, men kommunen hade liten möjlighet att ta vara på kvinnors egna intressen och potential.

Kvinnorättsförbundet (KRF) såg ett behov av att göra verksamhet för kvinnor som blivit utsatta för våld i nära relationer. De ville erbjuda en alternativ verksamhet till kvinnorna för att bryta ensamheten och isoleringen så att de inte återvänder till sina före detta män och det våld och förtyck som de tidigare blivit utsatta för. Stockholms Tjejjour ville förbättra situationen för tjejer som använder sex som självskadebeteende och en bakomliggande orsak var att flera samhällsinstansers brist på ett respektfullt och bra bemötande tycks vara större än vad organisationen befarat.

Det har också handlat om insatser för att nå ut och stimulera till ökat deltagande. KSAN har genom en enkät till alla sina medlemsorganisationer sett ett behov av att sprida genderspecifik hälsokommunikation för kvinnors empowerment och aktiva deltagande i samhällslivet. Roks, såg att sajten tjejjouren.se behövde omarbetas till responsiv design, det vill säga att anpassa innehållet för läsning via mobiler och surfplattor för att fortsatt kunna vara en attraktiv och funktionell webbplats för sina besökare.

Möjliggöra för kvinnor att bevaka sina rättigheter och driva sina krav Femmis, Föreningen för frivilligt ensamstående föräldrar med donation, såg behov av att göra sina medlemmars röster hörda och ge beslutsfattarna en rättvisande bild av kvinnor som försöker bilda eller har bildat familj på egen hand med donerade könsceller och verka för att en sådan familjebildning kan normaliseras på liknande sätt som styvfamiljer har gjorts. En annan förening som ville göra individers röster hörda var Nxtme. De ville väcka opinion för unga kvinnor från 16 år, som har varit utsatta för incest och stå upp för denna utsatta grupp. Organisationens mål är att fler ska våga träda fram och bli trodda.

Kvinnokonventionen, ofta förkortad CEDAW av dess engelska namn (engelska: Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination against Women), är en förpliktelse för de stater som ratificerat den. Det finns ett övervakningsorgan inom FN, CEDAW-kommittén, som granskar huruvida staterna uppfyller sina åtaganden i konventionen. I februari 2016 förhöordes Sverige av CEDAW-kommittén i Genève. Sveriges Kvinnolobby såg behovet av att ta fram en skuggrappport av regeringens rapport för att belysa kvinnors situation i Sverige på samhällets olika områden och på så sätt ge kvinnor verktyg för att driva krav mot politiker och beslutsfattare.

Interfem ville med sitt projekt stärka den roll som kvinnor och transpersoner som blir rasifierade spelar inom kunskapsutveckling kring rasism och sexism. De beskriver att det är problematiskt att många som har anställningar, formuleringsuppdrag och så vidare inom fältet är personer som inte själva har egna erfarenheter av rasismens negativa konsekvenser. Med projektet vill de sätta de som utsätts för eller riskerar att utsättas för rasism och sexism i centrum för analysen. Deras erfarenhet och analys blir värdefull i kunskapsproduktionen som rör förhållanden i arbetslivet.

Internationellt utbyte

Spillkråkan hade identifierat ett behov av att möta kvinnor inom skogsnäringen från andra länder, lära känna varandras skogsbruk och dess olika förutsättningar, för att stimulera sina medlemmar att i ökad grad ta plats på den skogliga arenan. Detta för att driva på för ett jämställt skogsbruk, där kvinnor har lika stora möjligheter och lika mycket inflytande som männen.

2 Genomförande

Målgrupper

I ansökan får organisationerna redogöra för om det finns flera målgrupper och vilka som i så fall är den huvudsakliga målgruppen och vilka som är övriga målgrupper för projektet. Vidare ställs frågan om hur många som ingår i målgruppen eller målgrupperna? Det bör noteras att frågan om målgrupp har ställts olika mellan de två bidragsåren, 2014 var frågan i fritext och 2015 var frågan uppställd med olika alternativ. Vid slutrapporteringen av projektet får organisationen beskriva vilka projektet har nått, om det var den planerade målgruppen eller andra? Det ställs inga frågor om antal personer som har nåtts av projektets verksamhet. Vissa organisationer redovisar ändå antal som nåtts av verksamheten. I de fall det anges antal i målgruppen som nåtts, redovisas det i rapporten. I detta avsnitt har vi vägt samman information från ansökan och slutrapporten och vill presentera en bild av olika inriktningar när det gäller målgrupper.

Tabell 2.1 Målgrupper för respektive projekt

Organisation	Målgrupp
Arvika pastorat	Tjejer och unga kvinnor i åldrarna 13-26.
Femmis	Femmis medlemmar (cirka 700 personer) samt deras barn (cirka 450 personer)
Interfem	Primär målgrupp: Förtroendevalda inom fackförbund/fackföreningar. Sekundär målgrupp: Kvinnor och transpersoner som blir rasifierade som kan utbilda facken
KSAN	Ksans kansli och styrelse, KSANs 34 medlemsorganisationer.
Kvinnorättsförbundet (KRF)	Väldsutsatta kvinnor och deras barn som bor i skyddat boende och därefter fått ett eget boende genom kriscentrum och kvinnojouren i Malmö
Maktsalongen	1) Kvinnor med ledarroll i det lokala civilsamhället 2) Ledare inom det unga civilsamhället nationellt
Malmö Jämställdhetsbyrå	Organisationer som arbetar för jämställdhet, feminism och kvinnors rättigheter. Uppskattningsvis 100 organisationer.
nxtme	Tjejer , 16-20 år, som varit utsatta för incest
ProQvi ideell förening för kvinnor med utländsk bakgrund	Kvinnor i åldern 14-50 år som på något sätt upplevt hinder att delta aktivt i det lokala samhället och påverka beslut kring detta. Sekundär målgrupp: organisationer inom föreningsliv och offentlig sektor som nu saknar rutiner och kunskap kring att umärksamma dessa kvinnor.
Roks, Riksorganisationen för kvinnojouren och tjejjourer i Sverige	Primär målgrupp: Tjejjourer.se:s medlemsjourer och stödsökande tjejer. Sekundär målgrupp: Övriga besökare
Stockholms Tjejjour	1) Tjejer som självskadar med sex. 2) Beslutsfattare och yrkesgrupper som kommer i kontakt med utsatta tjejer.
Varken hora eller kuvad (VHEK)	Aktiva och intresserade i föreningen Varken Hora eller Kuvad.
nxtme	Tjejer, 13-20 år, som varit utsatta för incest.
Spillkråkan	Vuxna kvinnliga medlemmar i Spillkråkan. Tre medlemmar representerar organisationen.
Sveriges Kvinnolobby	Vuxna kvinnor. Huvudsakligen politiker och beslutsfattare i Sverige, samt FN:s kvinnokommitté

Geografisk spridning

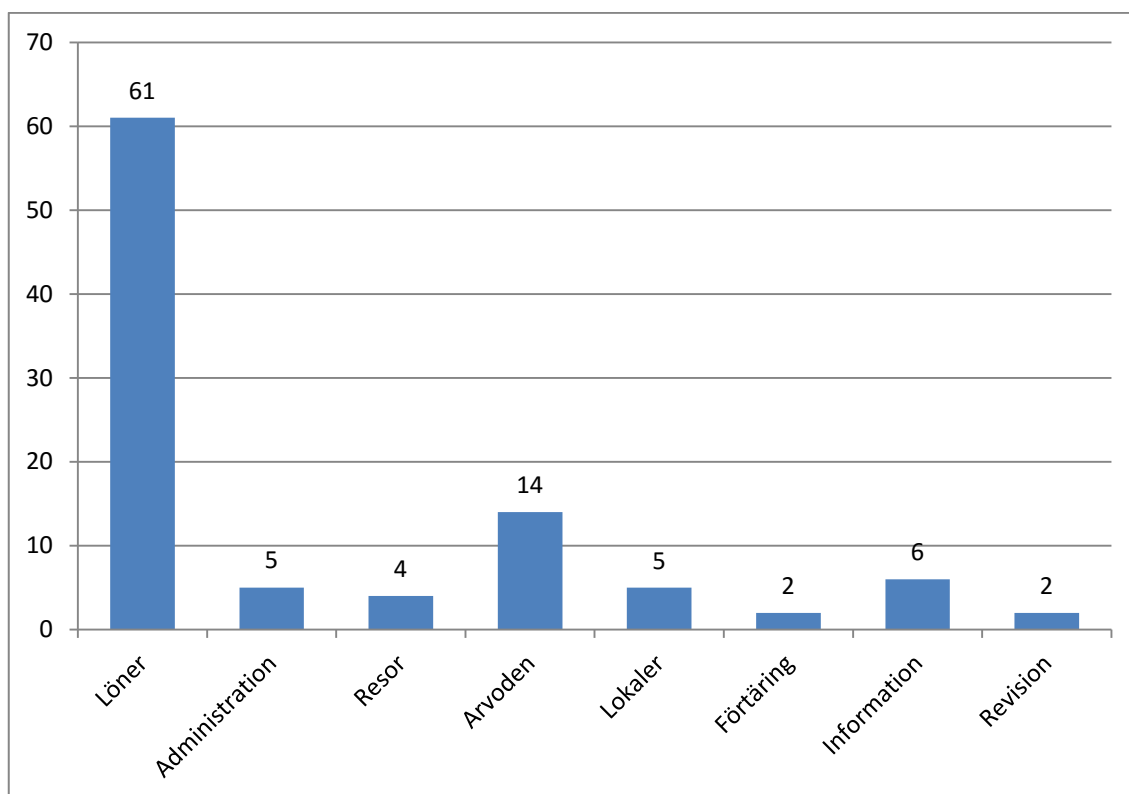
Organisationerna har vid ansökan av bidraget år 2014 fått ange i vilka kommuner eller på vilka orter som projektet ska genomföra sin verksamhet. Vid ansökningar som lämnades in 2015 fick organisationerna även ange om projektet var nationellt eller lokalt samt inom vilka län som projektet skulle bedrivas. Projekten har kunnat ange flera platser för genomförandet. Vi presenterar informationen i tabell 2.2 uppdelat på län eller nationellt. I tabellen visas hela det angivna länet, detta betyder inte att verksamheten sker i alla länets kommuner utan den kan vara begränsad till exempelvis en kommun.

Tabell 2.2 Platser för genomförande, nationellt eller län

Nationellt eller län	Antal projekt verksamma per län	Organisationer som drivit projekt i länet
Nationellt	5	KSAN, Spillkråkan, Sveriges Kvinnolobby, Stockholms Tjejjour, Roks, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige
Stockholms län	6	Nxtmex2, Varken hora eller kuvad (VHEK), Femmis, Interfem, Maktsalongen
Uppsala län	2	Varken hora eller kuvad (VHEK), Interfem
Södermanlands län	0	
Östergötlands län	2	Varken hora eller kuvad (VHEK), Interfem
Jönköpings län	0	
Kronobergs län	1	Maktsalongen
Kalmar län	0	
Gotlands län	0	
Blekinge län	0	
Skåne län	6	Varken hora eller kuvad (VHEK), ProQvi ideell förening för kvinnor med utländsk bakgrund, Malmö Jämställdhetsbyrå, Interfem, Kvinnorättsförbundet (KRF), Maktsalongen
Hallands län	0	
Västra Götalands län	3	Femmis, Interfem, Maktsalongen
Värmlands län	1	Arvika pastorat
Örebro län	0	
Västmanlands län	0	
Dalarnas län	0	
Gävleborgs län	0	
Västernorrlands län	0	
Jämtlands län	0	
Västerbottens län	1	Maktsalongen
Norrbottnens län	0	

Så användes pengarna

Projektet beviljades sammanlagt en summa om 5 818 970 kronor för kvinnors organisering. Nära 60 000 kronor av dessa medel har inte använts och därför återbetalats. Skälen för återbetalning var i huvudsak att det inte behövdes så många resor som var budgeterade eller att kostnaderna har kunnat hållas nere. Projektets användning av fördelade medel redovisas i slutrapporterna för bidrag enligt följande poster: löner, administration, resor, arvoden, lokaler, förtäring, information och revisionskostnader. Fördelningen över posterna syns i figur 2.3.

Figur 2.3 Bidragets fördelning över olika kostnadsposter, procent.

De två största posterna i de redovisade projekten är lönekostnader och arvodeskostnader. Till exempel har projektet *Maktsalongen 2.0* sökt lönekostnader för en tjänst på 40 procent av heltid och arvodeskostnader till föreläsarkostnader i projektet. Sveriges kvinnolobby har i projektet *Skuggrapport av regeringens CEDAW-rapport nr 9 & 10* sökt arvodeskostnader för att ersätta organisationer som samordnar tematiska arbetsgrupper.

Av projekten har sju beviljats bidrag motsvarande alla förväntade kostnader. Av de andra kan speciellt nämnas organisationer med annan finansiering som överstiger 500 000 kronor. Arvika pastorat som har annan finansiering motsvarade 1 711 000 kronor och Nxtme har annan finansiering motsvarande 650 000 kronor.

Projektet redogör i redovisningen för antal personer som varit engagerade i projektet, både arvoderat eller avlönat och ideellt. Projektet uppmanas att uppskatta hur många personer som någon gång har arbetat ideellt inom projektet och hur könsfördelningen har sett ut för de personer som någon gång arbetat avlönat eller arvoderat inom projektet med bidrag från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor. Även de som utfört tidsmässigt små insatser skulle räknas.

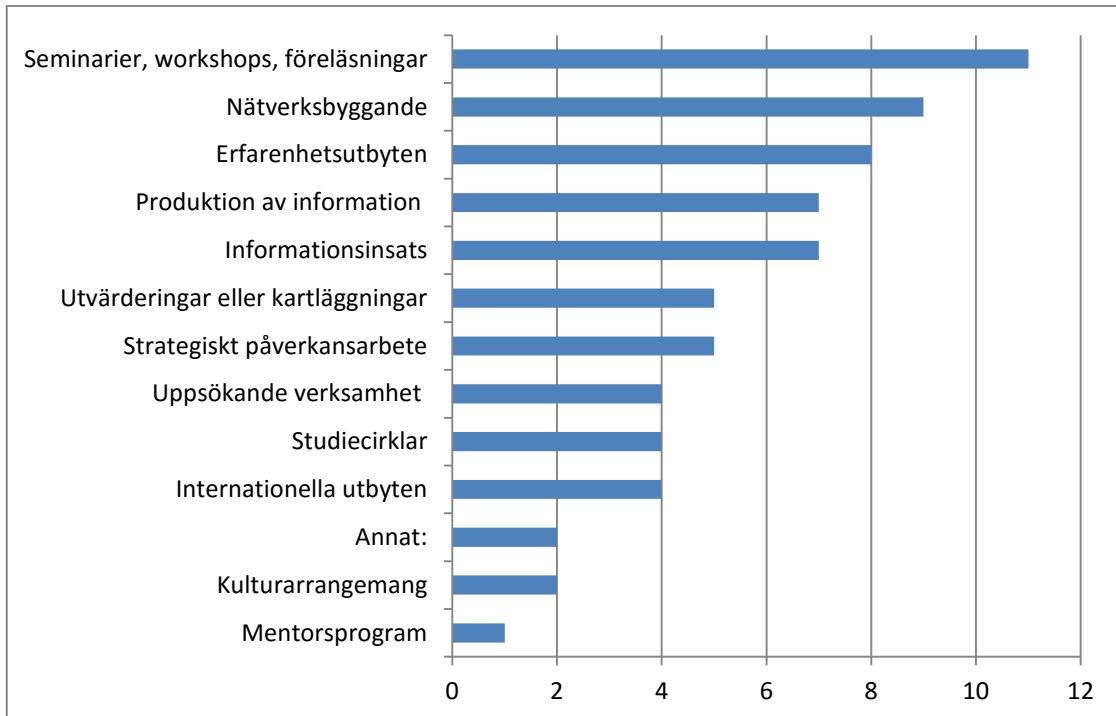
Tabell 2.4 Personer som någon gång arbetat ideellt, arvoderat eller avlönat inom projektet, antal och andel i procent

Arbete	Könstillhörighet (%)				Totalt (Antal)
	Kvinnor	Män	Annan köns-tillhörighet	Uppgift saknas	Summa
Ideellt	87	12	1	0	608
Avlönat eller arvoderat	84	13	3	0	101

Det finns bland de engagerade ett mönster av en större grupp kvinnor än män, både arvoderade och ideella. En möjlig förklaring till detta kan vara att många av de organisationer som sökt om bidraget är kvinnoorganisationer, det vill säga organisationer där minst 75 procent av medlemskåren är kvinnor och att detta också genomsyrar de som engagerar sig ideellt, anställs eller arvoderas i verksamheten. Andelen kvinnor är i båda grupperna cirka 87 procent. Det har inte varit någon som utfört ideellt arbete i de projekt som drevs av Roks och Stockholms tjejjour.

Aktiviteter och metoder

Organisationerna får i slutrapporten själva ange vilka aktiviteter som har genomförts i projektet. Flera alternativ kan anges. Vidare får organisationen beskriva vilka verksamheter eller aktiviteter som genomfördes med bidrag från myndigheten.

Tabell 2.5 Aktiviteter som genomförts med stöd av bidraget, antal.

Den mest angivna aktiviteten är seminarier, workshops, föreläsningar, konferenser eller en mäsä. Projektet *NxtME – brobygget, hjälp för incestdrabbade tjejer 16-20 år* beskriver att de föreläst för elever och skolpersonal på 3 skolor, samt för skolhälsopersonal på 7 skolor. Liknande aktivitet har även KSAN använt i projektet *genderspecifik hälsokommunikation för empowerment av kvinnor*. De beskriver att de har genomfört seminarier för att höja kunskapsnivån, de har även genomfört föreläsningar bland annat med Gunilla Jarlbro, professor i medie- och kommunikationsvetenskap om effektiv målgruppsinriktad hälsokommunikation.

En annan vanligt aktivitet är erfarenhetsutbyten, studiebesök eller liknande. Interfem har i *rekrytera brett och empowerment år 3 – se och agera* beskrivit att de genom rundabordssamtal där deltagarna ”vittnat om” och analyserat sina erfarenheter och delat strategier fördjupat och breddat sin kunskap om hur rasism och sexism tar sig uttryck i arbetslivet och vardagen.

Ett mindre använt svar är kulturarrangemang. Det finns exempel på projekt som svarar att de har använt sig av detta är *Femmis påverkar*. Bland kategorin *Annat* listas aktiviteter i form av att deltagit i mediedebatt, coachat medlemmar inför mediemedverkan och genomfört intervjuer i Radio Sweden.

Det finns även möjlighet till fritextsvar där ser vi bland annat framtagning och uppgradering av webbplats (projektet *nya tjejjouren.se*) och CV-hjälp, arbetssökning och friskvård (projektet *Get together*).

3 Huvudsakliga resultat

Uppnådda resultat

I slutrapporten för projektet får organisationerna beskriva vilka mål som har uppnåtts genom projektet och hur målen förhåller sig till de mål som angavs i ansökan. I avsnittet nedan återfinns exempel på resultat som projekten lyfter fram i sina slutrapporter.

- Arvika pastorat har utbildat 12 coacher och haft 8 coacher igång som mest. De tjejer som har utnyttjat coachmöjligheten fick kontakt med verksamheten via socialtjänsten, gymnasieskolan och i vissa fall även föräldrar som anmält intresse för sin dotters räkning. Det har också varit två kuratorer kopplade till verksamheten under en viss tid av projektet, med cirka 45 samtal per månad när det var som mest. Inom projektet har det bland annat utvecklats en metod som utgår från en helhetssyn på hur en stödjer och stärker unga kvinnor att ta makten över sina egna liv.
- Femmis har haft ett möte med socialförsäkringsministern Annika Strandhäll och deltagit i hearing på justitiedepartementet samt kunskapsseminarium i riksdagen. Organisationen har också arbetat opinionsbildande genom att deltagit i mediedebatt, skrivit debattartikel på Aftonbladet och uttalat sig om lagförslaget i olika medier. För medlemmarna har det bjudits på träff med tårtkalas, ett barnboksevent på Tranströmmerbiblioteket. Femmis har också listat barnböcker för stjärnfamiljer.
- Interfem har genomfört 6 stycken rundabordssamtal om hur rasism och sexism tar sig uttryck i arbetslivet och vardagliga situationer. Samtalen genomfördes i Göteborg, Stockholm, Uppsala och Norrköping. Organisationen har också genom en e-enkät och sociala medier samlat in vittnesmål och erfarenheter om rasismens och sexismens uttryck vilka nu utgör en erfarenhetsbank för organisationen att använda i utbildningar och framtida publikationer på området.
- KSAN har genomfört två kunskaphöjande seminarium om genderspecifik hälsokommunikation med efterföljande utvärderingar. Det har också tagits fram två podcast som sprids via deras hemsida. Den första podcasten är en intervju med föreläsare från kunskapsseminarierna och den andra är en intervju med KSANs ordförande om genderspecifik hälsokommunikation med fokus på drogförebyggande arbete. KSAN har genom projektet fått ökad kompetens i budskapsval, argumentation och målgruppsanpassning av information.
- Kvinnoförbundet (IKRF) erbjuder våldsutsatta kvinnor en möjlighet att komma i kontakt med andra kvinnor och barn för att bryta sin isolering och skapa nya nätverk. Gymmet har cirka 10 aktiva besökare varje vecka och till Zumban kommer det 8-10 kvinnor åt gången. Caféverksamheten, där kvinnorna har möjligheter att använda dator, internet och skrivare och där personalen erbjuder stöd att fylla i blanketter med mera, har cirka 15 besökare i veckan. Gruppgympan är 2 gånger i veckan och har cirka 6-8 deltagare per gång. Föreningen erbjuder också barnpassning, språkträning och läxhjälp och en möjlighet för kvinnorna att ha kalas för sina barn i lokalen, något som inte är möjligt på kvinnojourerna. 6 barn har firat sina födelsedagar i lokalen.

- Maktsalongen har arrangerat uppstartsträffar i fem olika städer i Sverige med syfte att starta nätverk för unga kvinnor i det lokala civilsamhället. Stockholm, Göteborg, Malmö, Umeå och Växjö. En behovsanalys visar att det finns ett stort behov av att ha forum för att träffa andra unga kvinnor i det lokala civilsamhället.
- Malmö jämställdhetsbyrå har genomfört en utvärdering av Nordiskt Forum för att fånga upp effekter för den lokala feministiska rörelsen. Men på grund av en låg svarsfrekvens var det inte möjligt att dra några generella slutsatser av utvärderingen. Det har hållits 2 diskussionsträffar för att kartlägga hinder och svårigheter för feministisk organisering samt 4 träffar med referensgruppen för att diskutera svårigheter inom det feministiska civilsamhället, möjliga lösningar och hur uppbyggnaden av ett lokalt måldokument skulle kunna utformas. I referensgruppen ingick Malmö Stad, UN Women, Tjejjouren i Malmö, IKFF Malmö/Lund, Projekt Mazí, Män för jämställdhet Malmö och filmaren Klara Levin. Det har också genomförts 4 utbildnings- och erfarenhetsträffar för att skapa kontakter och nätverk men också för att bidra till ett mera intersektionellt feministiskt civilsamhälle. Samtal fördes då utifrån en viss tematik och vad denna betyder och har för inverkan på olika grupper. Temana för de fyra träffarna beslutades av deltagarna själva och resulterade i träffar om föreningsgemensamma lokaler (feministhus), om möjligheter att finansiera feministisk verksamhet om feministiska medborgarförslag samt om makt, normer och härskartekniker inom det feministiska civilsamhället. Det har också genomförts 2 workshops om metodutveckling för att hitta lösningar och metoder för stärkt organisering vilket resulterade i ett metodkitt. Byrån har också skapat en blogg organiseradfeminism.se.
- NxtME erbjuder enskilda samtal och de hjälper offer till en trauma terapeut/psykolog. De har tagit fram en broschyr om incest och NxtMEs skolprojekt. De har besökt gymnasieskolor i Stockholms stad, Nyköping och Falun. Föreläsningar har skett för elever och skolpersonal på 3 skolor och för enbart skolhälsopersonal på 7 skolor. NxtME har tagit emot 5 nya klienter/incestdrabbade tjejer i åldern 16-20 år. De får praktisk hjälp i vardagen och stödsamtal regelbundet. Det påbörjas också en mentorsskola för att stärka självkänslan och möta utsatta tjejer samt skapa tillit till den som hjälper dem vidare enligt arbetssättet Desirémetoden. Arbetssättet innebär att först skapa gruppstillhörighet och sedan ge praktisk hjälp i form av personligt stöd och hjälp genom stödpersoner. En positiv effekt har varit att skolhälsovården nu vill ta med det i sina hälsofrågeformulär till elever där frågor om missbruk, mobbing med mera tas upp. NxtME har också upparbetat goda kontakter och skapar nätverk med andra hjälporganisationer samt även med BUP Traumaenheten.
- ProQvi har genomfört flera initiativ och aktiviteter i Bjuvs kommun. Familjesöndagar som syftar till att ge kvinnor ett skäl att samlas och diskutera ostört sina intressen, problem och ambitioner. En serie av workshops för tonåringar och unga vuxna i samarbetet med Futurum/Komvux i Bjuv. Det har också varit talangskola för kvinnor i syfte att inspirera kvinnor till konst och kulturutövande samt stärka deras självbild och självkänsla. Det kan också nämnas att det har varit barnvernissage, kulturkvällar, utflykter till museer, personliga coachningar med kvinnor, nätverksmöten, utbildningar i dans, yoga och ekonomi - både i och utanför kommunens gränser med mera. Det startades två föreningar, ett företag och ett nätverk av kvinnor som var med i projektet.

- Roks, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige har uppgraderat Tjejjouren.se (en webbplattform som samlar alla Sveriges tjejjourer) från CMS D6 till D7, vilket i praktiken innebär ett framtagande av en säker, responsiv sajt inklusive undersajter, intranät samt frågelådor, på en hållbar och säker plattform. Projektet har innefattat framtagande av strategi, design och struktur, samt utveckling, testning, projektledning och programmering.
- Stockholms tjejjour har spridit och lyft frågan om sex som självskadebeteende på olika plattformar där jourtjejer deltar i utbildningar, exempelvis tjejjouren.se. De har också utbildat specifika tjejjourer i Örebro och Tyresö och utbildat nyrekryterade volontärer till den egna verksamheten. Det har påbörjats ett samarbete med postdoktor Linda Jonsson, Barnafriad för att förbättra det rättsliga skyddet för tjejer som lider av sex som självskadebeteende samt bemötandet, ett område som kommer att beforskas ytterligare av forskare. Seminarier har hållits på Brottsofferdagen och på Nordiska kvinnor mot våld. De har tagit emot studiebesök, genomfört erfarenhetsutbyten inför den andra skriften jag önskar att jag vågat prata med någon – om att få stöd och hjälp ur ett sexuellt självskadebeteende som har utarbetats inom projektet. Projektledarna har också vidareutbildat sig, bland annat genom Stockholms stads utbildning om sex mot ersättning. Frågan har också lyfts i olika intervjusammanhang såsom exempelvis i P1s studio ett samt diskuterats med jämställdhetsministern Åsa Regnér.
- Varken hora eller kuvad (VHEK) har skapat ett nytt informationsmaterial för att väcka intresse för föreningen. De har tagit fram rollups, t-shirts, tygkassar, förenklat medlemsblanketter. De har värvat medlemmar i samband med seminarier som de genomfört i bland annat Stockholm, Botkyrka-Salem, Skärholmen, Husby, Göteborg utifrån ämnena könsstämpning, barn- och tvångsäktenskap, rasism och fascism, hedersproblematik, HBTQ och heder, kvinnor och HBTQ-personer på flykt och kvinnor och barnsituationen internationellt. Ett samarbete med Gräsrotsfeministerna har utmynnat i att VHEK kan sätta upp föreställningen 13 kvinnor och 1 röst i samverkan med Unga klara på Stockholms stadsteater. Pjäsen är framtagen genom samtal mellan konstnärliga ledare på Unga klara och ett antal medlemmar i och personer knutna till Varken Hora eller Kuvad och handlar om deras liv. Nya medlemmar har tillkommit och föreningen har haft 6 utbildningstillfällen för dessa medlemmar samt en fortsättningskurs för de som önskat fördjupa sig i det antirasistiska och feministiska arbetet. En lokalgrupp har startats i Södertälje.
- NxtME har genomfört 13 föreläsningar för Elevhälsoteamen samt elever i gymnasieskolor i Stockholms län och Sörmland. Varje skolsköterska träffar 900 – 1200 elever enskilt per år och kan vid dessa tillfällen informera och fråga om incest. På så sätt har föreningen nått cirka 15000 elever förutom de 550 elever de har föreläst personligen för under detta år.
- Spillkråkan har deltagit i en konferens i Tyskland och träffade där kvinnor som arbetar inom skogsnäringen från Tyskland och Slovenien. Konferensen bestod i både föredrag, diskussioner och exkursioner. Spillkråkan presenterade sitt arbete och utbytte erfarenheter.
- Sveriges kvinnolobby har genomfört en skuggrapport i samarbete med CEDAW-nätverket och granskat hur Sverige lever upp till kvinnokonventionen samt synliggjort behov av åtgärder för att den ska kunna implementeras fullt ut. Många av kraven i skuggrapporten lyftes av FN:s Kvinnokommitté vid förhöret av regeringen och finns med i de rekommendationer som Kommittén senare lämnat till Sverige. Genom skuggrapporten och spridningen av den samma, seminarier, kommunikation och andra opinionsbildande aktiviteter, har Sveriges Kvinnolobby ställt ansvariga politiker till svars och uppmanat regeringen att realisera sina åtaganden om jämställdhet och kvinnors rättigheter. Det har också tagits fram en lästlöst broschyr och en inläst version av FN:s kvinnokonvention.

Framgångsfaktorer

I slutrapporten får organisationerna beskriva vad de anser att de har lyckats bra med, till exempel särskilda aktiviteter, metoder eller framgångsfaktorer. Nedan listas några av de lyckade insatser som lyftes fram i projekten.

ROKS, Stockholms Tjejjour och Malmö Jämställdhetsbyrå lyfter alla samverkan som framgångsfaktor. Malmö Jämställdhetsbyrå beskriver att de nådde fler genom att samarrangera träffar tillsammans med en samarbetspart *Agenda: Jämlikhet*. Samarrangemangen var också positiva för deltagarna, eftersom det sparade tid, ”*två möten i ett*”, och gav möjlighet till utökade infallsvinklar och kontakter. För Stockholms tjejjour har samarbetet med målgruppen själva utökats och fördjupats och en metod för detta arbete har utvecklats under projektets gång. Metoden anses av både projektledare som målgruppen som värdefull och givande i strävan efter att belysa en viss problematik och skapa förändring för de berörda. Bland annat för att målgruppsstjerna blir aktörer och delaktiga i verksamheten på ett nytt sätt som stärker främst dem men också Stockholm tjejjour som verksamhet.

För Malmö Jämställdhetsbyrå har projektets fokus varit en framgångsfaktor. En lyckad metod för att minska kunskapsluckan om hur organisering och civilsamhällets roll och ansvar hänger ihop var att tydligt koppla ihop aktiviteterna kring identifieringen av hinder och möjliga lösningar. Det var också ett lyckat koncept att kombinera öppna träffar där vem som helst som hade ett intresse av frågorna med mer slutna och återkommande träffar med en stabil referensgrupp. Det gav möjlighet att få in stora mängder input inom ramen för de öppna träffarna, som sedan kunde bearbetas och diskuteras inom ramen för referensgruppen. Referensgruppen möjliggjorde på så vis ett djup i frågorna och kompletterades av den mångfald som de öppna träffarna innebar.

En annan organisation, NxtME menar att de har sprängt barriären när de fått komma ut i skolorna för att informera kring incest. De menar att skolorna lyssnar nu på organisationen och förstår att de har ett viktigt budskap. Genom projektet har de fått utbilda barnens personal (elevhälsan) och utvärderingar av skolbesöken visar att modellen att träffa elevhälsan först och därefter eleverna har varit mycket framgångsrik. Maktsalongens träffar har innefattat en stor del diskussion baserat på Maktsalongens kunskap kring unga i civilsamhället, jämställdhet och ideellt engagemang vilket uppskattades av deltagarna som fått möjlighet att diskutera sina egna frågor. ProQvi har satsat på människors engagemang före deras yrkeskompetens, med syfte att lyfta deras kompetens utan en koppling till deras ursprungliga yrke. Detta har varit viktigt då många kvinnor upplever en såpass stor tryck av andras förväntningar och omdömen, att deras bakgrund blir deras enda källan för identitet, vilket stänger vägen för deras utveckling och samhällsengagemang. ProQvi har kunna erbjuda kvinnor utveckling på egna villkor och i egna tempon, vilket har varit en nyckelfaktor för framgång. Projektet har kunnat påvisa mera hållbara resultat när de jobbar individuellt, vilket det i vanliga verksamheter ofta inte finns utrymme för.

I och med debatter i media och valet om att kontinuerligt använda sig av facebook och twitter som kommunikationskanaler har Varken hora eller kuvad (VHEK) fått mycket uppmärksamhet vilket har lett till att de ökade i medlemsantal, fick fler engagerade runt om i landet och välbesökta utbildningar. En annan organisation som har arbetat med kommunikation är KSAN. De såg podcasten som en lyckad satsning, då intervjuerna har blivit mycket bra och podcasten har potential att spridas till fler än de som kom på

seminarierna. Projektet har också varit ett viktig steg i att göra organisationen mer modern och tekniskt utrustad. KSAN kommer i samarbete med medlemsorganisationerna att fortsätta göra podcast om gemensamma sakfrågor. Den kompetenshöjning för KSANs informatör som det innebär med nya kunskaper kom till användning direkt i det dagliga arbetet.

Stockholms Tjejjour konstaterar att projektets spridning och omfång har vuxit sig större än vad de räknat med. Det har bidragit till att de kunnat starta ett nytt nätverk med fokus på sex som självskadebeteende där aktörer från olika samhällsområden ingår för att tillsammans driva frågan och förändring. Projektet har uppmärksammats av media och beslutsfattare och projektledarna kontaktas i form av experter inom området.

Femmis började sitt projekt med en kick-off för projektgruppen för att lära känna varandra vilket bidrog till att kommunikationen via telefon och mail sedan underlättades under projektets gång. Relationsskapande aktiviteter var också en framgångsfaktor för Interfems projekt. De lyckades skapa forum och sammanhang av förtroende så att kvinnor och transpersoner som blir rasifierade velat delge sina erfarenheter av rasism och sexism i rundabordssamtal och i e-enkät.

Lärdomar och utmaningar

Organisationen får också i slutrapporten beskriva vad de anser att de lyckats mindre bra med. Till exempel aktiviteter som inte blivit av, hinder och motgångar. Nedan följer en kort beskrivning av vilka lärdomar som gjordes i projekten.

Två av projekten gjorde lärdomar om att det är viktigt att det finns en förankring mellan den ordinarie verksamheten och projektet. Det ena projektet var *Miriam* som drivits av Arvika pastorat. Det placerades i organisationen utan direkt koppling till den ordinarie verksamheten och i kombination med en tidigare konflikt i organisationen blev följden att *Miriam* till sist blev en isolerad ö utanför verksamheten. Det andra projektet *Femmis påverkar* (Femmis) gjorde en lärdom av att styrelsen som valdes in under projektets gång inte fick rätt överlämning av den avgående styrelsen. Detta uppmärksammades flera månader efter tillträdet och organisationens slutsats är att många missförstånd hade kunnat förebyggas med information.

För Interfem har det saknats medel för tryck av nytt material då boken *Se och Agera* som trycktes med medel i det första året av projekt tog slut. Den utmaningen hade också Sveriges Kvinnolobby då det lättlästa materialet som de hade tagit fram, hade stor efterfrågan och snabbt tog slut. Med mer resurser och ett längre projekt hade arbetet med de lättlästa versionerna kunnat utökas.

Några organisationer har gjort lärdomen av att det är viktigt att planera verksamheten efter målgruppens behov. Kvinnorättsförbundet (KRF) upptäckte att språkcafé blev svårt att genomföra eftersom det var så pass stor skillnad på kvinnornas språkkunskaper, vissa kunde inte läsa och skriva. Maktsalongen har haft svårt att locka deltagare i Växjö och Umeå, där de aldrig tidigare har haft verksamhet. NxtMEs klienter har ibland inte varit redo för att träffa andra utsatta och projektet har då fått anpassa sin verksamhet efter målgruppens behov. Nxtme lyfter också att logistiken på skolan och annat som trängs på schemat har varit hinder för att boka in fler elevföreläsningar, även om skolorna gärna vill att projektet besöker dem. Skolkontaktarna tar också lång tid att upparbeta och långsiktighet är en viktig del för att nå ut till så många som möjligt. Varken hora eller kuvad (VHEK) gjorde en lärdom av att det kan finnas svårigheter med att starta och

upprätthålla en lokalförening och ett progressivt arbete, inte minst för de kvinnor som själva är drabbade av många av de problem som organisationen motarbetar.

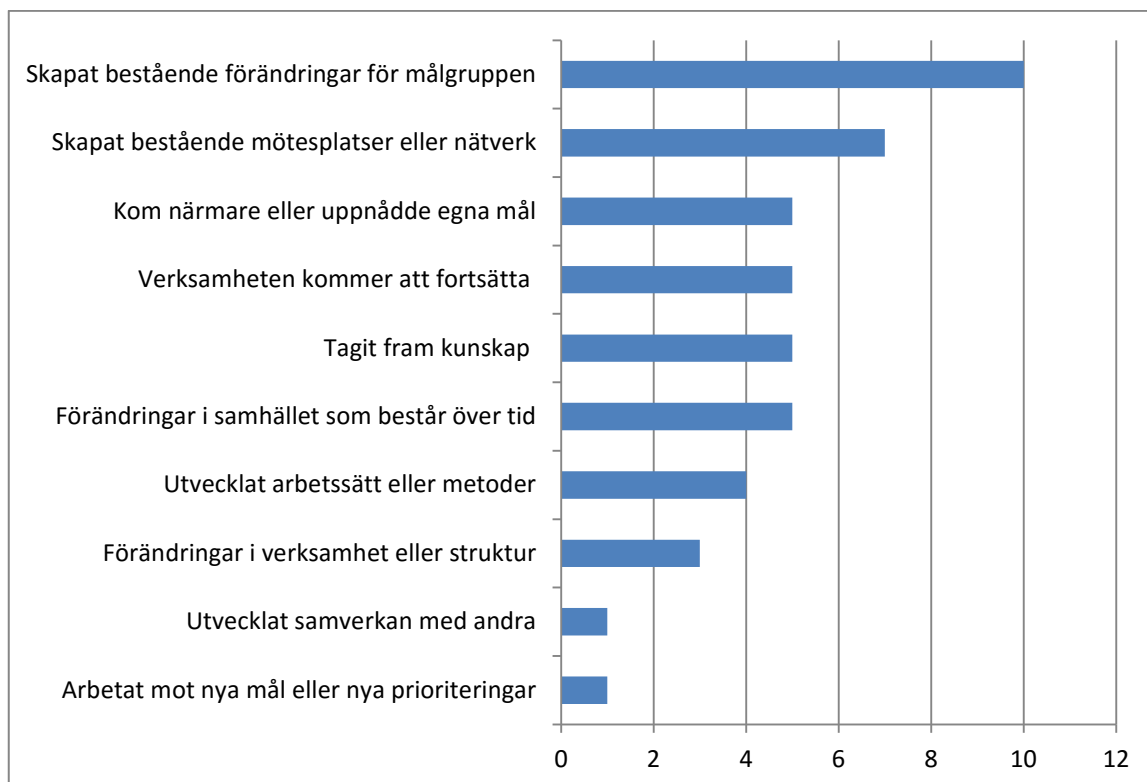
ProQvi har erfarenheter av att den lokal de hade planerat att genomföra projektet i såldes mitt under pågående projekt och alla verksamheter fick flytta ut. Det ledde dock till att de kunde utarbeta en bättre metod för individanpassade coachningar. Ett annat hinder för ProQvi var att det genomfördes en omorganisation i kommunen som ledde till svårigheter att komma i kontakt med personer ansvariga för integrationsarbete och sysselsättning. Parallellt med detta prioriterades projektet bort av dem involverade tjänstemän på grund av den förvärrade flyktingsituationen. Resultatet av detta blev att organisationen genom sitt nätverk kunde placera en del aktiviteter utanför kommunens gränser. Det la i sin tur grunden till ett eventuellt bildande av en regiontäckande organisation.

ROKS har stött på förseningar, bland annat till följd av personalomsättning på deras webbyrå och annat som legat utanför deras kontroll och Stockholms Tjejjour fick pausa projektet en tid på grund av att en av de tidigare anställda projektledarna slutade hastigt, vilket medförde att projektet inte höll sin tidsplan.

Ett genomgående problem som Malmö Jämställdhetsbyrå har tampats med inom projektet är hur projektet ska nå de som de inte når. Det kan handla om att nå ut brett med sin kommunikation och information via olika kommunikationskanaler, men också om att ha möjlighet och förmåga att skärskåda sin kommunikation och se om den i sig är exkluderande och därför inte tilltalar vissa grupper. Det kan också handla om att bryta invanda kommunikations- och nätverksmönster, och kanske också till viss del aktivitetsmönster och mötesförfarande, så att dessa är tillgängliga och välkommande för flera. Det kan också ha att göra med om möjligheter och förutsättningar att bryta igenom bruset och ha möjlighet att konkurrera om synlighet i exempelvis sociala medier. Detta handlar också delvis om kompetens i kommunikation men också om resurser ifall om civilsamhället konkurrerar om samma utrymme som till exempel företag, men ofta har betydligt mindre resurser? Det krävs en tydlig strategi för kommunikation, synlighet och spridning.

Uppnådda effekter

I slutrapporteringsformuläret får organisationerna ange vart de uppkattar att projektet har gett störst effekt efter en viss rangordningsskala. De olika påståendena som beskriver resultaten rangordnas från ett till tolv. Det viktigaste resultatet markeras med en etta och det näst viktigaste med en två och så vidare. Endast de resultat som stämmer överens med resultaten av projektet ska rangordnas. Av de återrapporterade bidragen har 12 av 15 projekt rangordnats enligt skalan. För övriga 3 projekt har MUCF tolkat rangordningen enligt de resultat som skrivs fram i respektive ansökan. Denna information ger ingen heltäckande bild om vilka effekter som uppnåtts i verksamheten utan ska ses mer som en uppskattning om vilka resultat som organisationerna har värderat som viktigast i sina respektive projekt.

Tabell 3.1 Organisationernas uppskattning av vart projekten har gett störsts effekt, antal.

Tabellen visar att de flesta av projekten har skapat bestående förändringar för målgruppen. Två tredjedelar av alla projekt väljer det alternativet bland de tre högst rankade resultaten på frågan om vilka viktigaste effekter stämmer in på organisationens projekt. Näst vanligaste effekten av bidragen är att det har skapats mötesplatser eller nätverk som består över tid. En tredjedel av projekten anser att deras verksamhet har kommit närmare eller uppnådde målet som organisationen har. Lika stor andel anser att verksamheten kommer att fortsätta efter projekttidens, att ny kunskap om en speciell målgrupp har tagits fram samt att projekten skapat förändringar i samhället som består över tid. 4 av 15 projekt har lett till att de utvecklat eller förbättrat arbetssätt. Bara två projekt hade värderat att de utvecklat samverkan med andra föreningar, kommuner eller företag eller arbetar mot nya mål eller har formulerat nya prioriteringar. Det var inget av projekten som i sin värdering hade lyft fram nya medlemmar som något av de tre viktigaste resultaten med sitt projekt

Denna information ger ingen heltäckande bild om vilka effekter som uppnåtts i verksamheten utan ska ses mer som en uppskattning om vilka resultat som organisationerna har värderat som viktigast i sina respektive projekt.

Det var 10 av 15 projekt som värderade att projektet har gett bestående förändringar för målgruppen. Ett sådant projekt var *Femmis påverkar* (Femmis). De lyckades föra fram sina medlemmars röster inför en lagändring och resultatet kommer att ha bestående förändringar för målgruppen. För projektet *Brobygget*, (NxtME) har skolhälsovårdens insikt om vikten av att ta upp frågor om incest varit bra och kan bidra till bestående förändringar för målgruppen. Alla elever i skolor där NxtME har haft verksamhet har fått

kunskap om incest och vetenskap om var de ska vända sig om de/eller någon de känner är utsatt. Genom projektet har också utsatta barn fått förmedlat att de finns fler i deras situation och att de vet var de kan få hjälp. NxtME har fått dem att se mer hoppfullt på sin egen framtid. Roks anser att den förändring som genomförts så att sajten tjejjourer.se nu är responsiv ökar tillgängligheten för både tjejjourer och stödsökande. Maktsalongen menar att metoden som de använder i projektet kan utveckla samverkan mellan individer i det lokala civilsamhället, med fokus på jämställdhet och feminism. En annan förening som ser att de metoder och idéer som tagits fram på struktur/makronivå har potential att medföra bestående förändring är Malmö Jämställdhetsbyrå. Sveriges Kvinnolobby har bidragit till ökad kännedom om Kvinnokonventionen och gett verktyg till politiker och beslutsfattare för förbättrad implementering av densamma.

Spillkråkan har fått nya insikter om vikten av jämställdhet genom att se hur kvinnor i Tyskland lever. Till exempel att de lever under andra förhållanden hemma och på arbetet, där jämställdheten börjar i hemmet och fungerande barnomsorg.

7 av 15 organisationer ser att deras startade mötesplatser eller nätverk kommer att bestå över tid. Det är Kvinnorättsförbundet, Maktsalongerna, Interfem, ProQvi, Roks, Spillkråkan och Stockholms tjejjour.

En tredjedel av projekten har kommit närmare eller nådde de mål som organisationen har satt upp. Till exempel har Nxtme utbildat om incestproblematiken och fått kontakt med och kunnat ge stöd till incestoffer. KSAN har med ökad kompetens om effektiv kommunikation stärkts som samarbetsråd och i sitt uppdrag att stimulera till debatt och påverka attityder och värderingar.

ProQvi är till för att stödja kvinnornas personliga utveckling och stärka deras röst i samhället. Genom utveckling av nya metoder och skapande av nya nätverk, kommer de närmare organisationens mål.

VHEK har bland annat initierat den debatt som blossat upp inom media och inom politiken och som handlat om kvinnors situation i segregerade och socialt utsatta förorter och de har tagit stort utrymme i debatten. Bara att föra upp diskussionen på agendan för en bredare allmänhet, är ett mål för organisationen och det ökade intresset för organisationen och deras frågor som tillströmning av medlemmar såväl som att debatten i det offentliga samtalet om frågor som rör heder, feminism och kvinnoorganisering har fortsatt och ännu pågår.

Arvika pastorat, Interfem, Maktsalongen, Roks och Spillkråkan har noterat att verksamheten fortsätter. Flera projekt har tagit fram en ny kunskap om en speciell målgrupp, bland annat Malmö Jämställdhetsbyrå, Interfem, Femmis, Sveriges kvinnolobby och Arvika pastorat.

5 av 15 projekt ser att effekterna av projektet har lett till förändringar i samhället som består över tid. Den diskussion som VHEK har varit med och initierat om kvinnoförtryck i socialt utsatta förorter har nått såväl opinionsbildare på exempelvis ledarsidor, politiker och även på regeringsnivå där jämställdhetsminister Åsa Regnér tagit initiativ till utredningar och förändringar för att lyfta fram den problematik som organisationen har pekat ut. Sveriges Kvinnolobby har bidragit till att kvinnors rättigheter bättre kan förverkligas i Sverige.

Den lagändring och ändrad syn på frivilligt ensamstående mammor som Femmis arbetade för har inneburit förändringar i samhället som består över tid. Det kan också få konsekvenser för samhällsförändringen att Kvinnorättsförbundet (KRF) har fått kvinnojourerna att inse vikten av aktiviteten för att bryta isoleringen mot bakgrund av att kvinnorna och barnen inte ska bara överleva utan faktiskt LEVA!

Fyra projekt har sett ett förbättrat arbetssätt eller metoder. ProQvi menar att tack vare projektet kunde de testa och utvärdera ett tillvägagångssätt för kvinnors facilitering som bygger på långsiktighet och längre implementering, utifrån kvinnornas egen kompetens och vilja. En omvänd modell av kompetensutveckling - då inte marknadens efterfrågan utan personens egen kraft ska stå i centrum har prövats med ett bra resultat. Arvika pastorat har arbetat med metoder för utveckling av verksamhet och kunskapsspridning genom att lyssna in vilka problem och frågeställningar som deltagarna i verksamheten har lyft. Personalen har sedan skaffat kunskap i ämnet och sedan återkopplat till deltagarna. Några av de metoder som Malmö Jämställdhetsbyrå la i metodkittet är nya idéer som arbetats fram under projektets gång, medan andra är justeringar av metoder och arbetssätt som redan finns, men som nu justerats för att passa det feministiska civilsamhällets villkor. KSAN har stärkt och utvecklat sina metoder och verktyg för kommunikation och lärt sig att kampanjer och annonser sällan lyckas och att det är bättre att satsa på tydligt målgruppsanpassad kommunikation samt möten och samtal (interpersonell kommunikation) i de informationskanaler som målgruppen använder.

NxtME har kunnat anställa 1 person, vilket gör att de kan arbeta strukturerat och långsiktigt.

En av organisationerna har sett att deras projekt har lett till en ändrad inriktning för verksamheten. Det är KSAN som inom alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken, det så kallade ANDT-området, har valt att prioritera narkotikafrågan utifrån ett kvinnoperspektiv. De vill också stärka sin kommunikation för att verka som en motkraft till de som vill legalisera narkotika.

Spridning av erfarenheter

Alla projekt har någon form av tanke för hur erfarenheter eller material som utvecklats under projektiden ska spridas vidare eller tas omhand. Det är vanligt att erfarenheter sprids vidare genom föreläsningar, sociala medier med mera. Två organisationer, Arvika pastorat och Femmis, lyfter att de har dokumenterat vissa processer och metoder för framtida stöd i organisationen. Varken hora eller kuvad (VHEK) tar med sig erfarenheterna till det sista projektåret då de planerar att dokumentera och validera projektets arbete och resultat. Det gör också Malmö Jämställdhetsbyrå som även sprider erfarenheterna genom bland annat projektrapporten och metodkittet. KSAN har lagt sina två podcast på hemsidan där de hålls tillgängliga för alla intresserade. Maktsalongen har sett att deras nationella nätverk har bidragit till att frågor kring jämställdhet och likabehandling har lyfts upp i deltagarnas organisationer eftersom de som deltar i nätverksträffarna innehar positioner med möjlighet att påverka beslut i den egna organisationen. Stockholms Tjejour sprider sin skrift digitalt genom webb och via social media och de kommer kontinuerligt att utbilda sina nya jourtjejer i frågan i takt med att den ideella stödverksamheten växer. På sikt ingår erfarenheterna av projektet som underlag vid planering av nästa skuggrapport. Sveriges kvinnolobby har upplevt en stor efterfrågan på de rapporter och det material som tagits fram i projektet. De lättlästa

versionerna sprids kontinuerligt till målgrupperna och Sveriges Kvinnolobby informerar om möjligheten att arrangera studiecirklar. De har också spridit information om verksamheten under Almedalen.

Projektens fortsättning

De flesta projekten som söker om bidrag för kvinnors organisering i egna sammanslutningar är fleråriga, i huvudsak treåriga. Av de 15 projekt som redovisats har nära hälften, 7 projekt, varit treåriga. Maktsalongen, NxtME och ProQvi ideell förening för kvinnor med utländsk bakgrund har precis avslutat sitt första av tre år. Kvinnorättsförbundet (KRF), Stockholms Tjejour, Varken hora eller kuvad (VHEK) och NxtME är i mitten av sitt projekt, år två av tre och 2 av projekten, Arvika pastorat och Interfem är inne på sitt tredje och sista år. 1 projekt var tvåårigt, Femmis. 5 av projekten var ettåriga. Det var KSAN, Malmö Jämställdhetsbyrå, Roks, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige, Spillkråkan, Sveriges kvinnolobby.

De ettåriga projekten är ofta mindre och avgränsade verksamheter med ett tydligt slut. Roks är ett sådant exempel. De menar att sajten kommer att utvecklas kontinuerligt men något i den här storleksordningen är inte planerat. Femmis projekt var tvåårigt men de kommer inte fortsätta eftersom lagen har blivit ett faktum även om det har funnits planer om att arbeta projektbaserat med att säkerställa att lagen implementeras och att annan lagstiftning, främst föräldrabalken och föräldraförsäkringslagen, uppdateras för att möta den nya verklighet som lagen medger.

Det är en övervägande andel av projekten som på något sätt fortsätter efter finansieringens slut. Till exempel delar av Arvika pastorats projekt Miriam kommer att implementeras i den egna organisationen. Coachverksamheten kommer att utvecklas till att gälla alla oavsett könstillhörighet och samverkan med Arvika Ungdomsgård, elevhälsan och förebyggarenheten inom Arvika kommun kommer att fortsätta. Det blir också en fortsättning av det informativa kvinnokaféet för asylsökande i Glava, i samverkan med Bygdekontoret, NBV, Röda korset med flera. Interfem fortätter att hålla utbildningar för organisationer, såväl fackförbund som andra idéburna organisationer. Beställaren betalar för utbildningen och material så verksamheten bär sig själv. Genom att KSAN har valt narkotikafrågan som fokus för 2016 utifrån ett kvinnoperspektiv för att öka kunskapen och engagemanget för att flera kan främja kvinnors hälsa och motverka ökad narkotikadödlighet bland kvinnor. Spillkråkan kommer att fortsätta att hålla kontakten genom att bjuda in kvinnor som de träffade i Tyskland till deras höstresa för ytterligare erfarenhetsutbyte. De planerar också för att få en forskningsstuderande inom skogsbruk från Tyskland till forskningsprojekt inom skogsskötselmetodik vid svenskt universitet/högskola.

Sveriges Kvinnolobby kommer att fortsätta bedriva påverkansarbete gentemot regeringen och påminna dem om Kvinnokommitténs rekommendationer på åtgärder ska genomföras innan år 2020 men kommer inte att fortsätta projektet.

Det är 6 organisationer av 15 som sökt fortsättning med stöd av MUCF. En sådan organisation är Maktsalongen som kommer att vidareutveckla nätverken och hålla flera träffar i varje stad. Det fortsatta arbetet i Malmö och jämställdhetsbyrån bygger på de erfarenheter som gjorts under det gångna projektåret. De ser att många av de hinder som finns för organisering inom kvinnorörelsen och det feministiska civilsamhället är av strukturell karaktär.

ProQvi vill förbättra metoden och fördjupa diskussionen om kvinnors förutsättningar och engagemang på landsbygd, samtidigt kommer de att kunna följa kvinnor i deras utveckling och ambassadörskap för nätverk, egen makt och vilja.

Stockholms Tjejjours tredje projektår innefattar ett nära samarbete med Barnafrid Linköping, specifikt med doktorand och läkare Cecilia Fredlund och postdoktor Linda Jonsson. Varken hora eller kuvad har för avsikt att fortsätta kapacitetsstärkande arbete och Nxtme har utökat projektet att även gälla högstadiet.

Kvinnorättsförbundet (KRF) kan inte fortsätta i samma utsträckning på grund av sin begränsade budget. Motionssalen finns kvar och så länge som resurserna räcker blir också zumban kvar.

4 Samlad bedömning av bidragets effekter

Samlade resultat

Bidraget som fördelas ska främja kvinnors deltagande i den demokratiska processen och i samhällslivet. Det ska också möjliggöra för kvinnor att bevaka sina rättigheter och driva sina krav. Bland de redovisade projekten har samtliga projekt uppfyllt någon eller samtliga av dessa ändamål. Verksamheter har bestått av aktiviteter som syftat till att engagera kvinnor för olika ändamål som har ett riksintressen. Det har också funnits ett projekt som har omfattat internationellt utbyte mellan kvinnor. Behoven bakom projekten har varit varierande. Den breda verksamhet som har genomförts med stöd av bidraget har i många fall skapat bestående förändringar för målgruppen. Särskilt för utsatta målgrupper. Bidragen har på så sätt gjort skillnad för kvinnors organisering.

Nedan följer en kort summering av de projekt och resultat som presenteras i denna rapport. Den vanligaste målgruppen för verksamheterna har varit kvinnor generellt. 4 av projekten har vänt sig till unga kvinnor eller tjejer i skolålder. Flera av projekten har haft lokal koppling och genomförts på olika platser i Sverige. Flest projekt har genomförts i Stockholms län, 9 stycken. Därefter följer Skåne med 7 projekt och Uppsala samt Västra Götalands län, med 3 projekt vardera. 3 av projekten har också angett att de var nationella, utan en direkt lokal koppling. 61 procent av bidragen har bekostat löner vilket också är den största kostnadsposten för projekten. Därefter följer arvoden, 14 procent och information. 6 procent. Posten för revision är lägst på 2 procent.

Det har varit 608 personer som arbetat ideellt inom projekten, varav 529 kvinnor, 75 män och 4 med annan könstillhörighet. 101 personer har varit avlönade eller arvoderade, där 85 kvinnor, 13 män och 3 personer med annan könstillhörighet.

Seminarier, workshops, föreläsningar, konferenser eller en mäsas har varit den vanligast återkommande aktiviteten i projekten. Följt av erfarenhetsutbyte, studiebesök eller liknande. Ett mindre använt svar har varit kulturarrangemang.

Myndigheten har inte efterfrågat vilka antal individer som projekten har nått men några exempel kan lyftas fram för varje projekt.

- Arvika Pastorat har utbildat 12 coacher och haft 8 coacher igång som mest.
- Femmis har haft möte med socialförsäkringsministern Annika Strandhäll, arbetat opinionsbildande, arrangerat tårtkalas och barnboksevent på Tranströmmersbiblioteket med mera.
- Interfem har genomfört 6 rundabordsamtal om hur rasism och sexism tar sig uttryck i arbetslivet och vardagliga situationer.
- KSAN har genomfört 2 kunskapshöjande seminarium om genderspecifik hälsokommunikation samt tagit fram 2 podcast på samma tema.
- Kvinnoförbundet (IKRF) har erbjudit våldsutsatta kvinnor aktiviteter för att komma i kontakt med andra kvinnor och barn för att bryta isolering och skapa nya nätverk
- Maktsalongen har arrangerat 5 uppstartsträffar i 5 olika städer med syfte att starta nätverk för unga kvinnor i det lokala civilsamhället.

- Malmö Jämställdhetsbyrå har genomfört 2 workshop, 4 referensgruppsmöten och 4 erfarenhetsutbytestillfällen för att kartlägga hinder och svårigheter för feministisk organisering. Det har också tagits fram ett metodkitt för lösningar
- NxtME har tagit fram en broschyr om incest och skolprojektet samt genomfört föreläsningar på 3 skolor för elever och skolpersonal och på 7 skolor för skolhälsopersonal. De har taget emot fem nya klienter/incestdrabbade tjejer i åldern 16-20 år.
- ProQvi har stöttat kvinnor genom att det startats 2 föreningar, 1 företag och 1 nätverk av kvinnor i projektet.
- RoKS har uppdaterat tjejjourer.se till en säker och responsiv sajt som stödjer mobiltelefoner och surfplattor
- Stockholms tjejjour har deltagit i seminarium, träffat minister, utbildat och spridit information om sex som självskadebeteende, gett ut en ny skrift – *jag önskar att jag vågat prata med någon – om att få stöd och hjälp ur ett sexuellt självskadebeteende*
- VHEK har tagit fram nytt informationsmaterial om föreningen, hållit ett stort antal seminarium om verksamheten, bland annat i riksdagen. De har också värvat medlemmar, haft 6 utbildningstillfällen för nya medlemmar och satt upp en teaterpjäs i samarbete med Unga Klara,
- NxtME har genomfört 13 föreläsningar för Elevhälsoteamen i gymnasieskolor
- Spillkråkan har deltagit i en konferens i Tyskland för erfarenhetsutbyte
- Sveriges kvinnolobby har tagit fram en skuggrapport och granskat hur Sverige lever upp till kvinnokonventionen och synliggjort behov av åtgärder för implementering. En lättläst broschyr och ett inläst material av FNs kvinnokonvention har tagits fram.

Framgångsfaktorer som nämns är att det kan vara värt att investera i tid för att skapa relationer i början av projektet. Samarbete har också gett verksamheten ett mervärde. Det var också flera lyckade metoder som har beskrivits som framgångsfaktorer, men också en viss kompetensutveckling, spridningsaktiviteter med mera.

Lärdomar som gjorts är att det är viktigt att det finns en förankring mellan ordinarie verksamhet och projektet, ändringar som inte kan påverkas kan leda till något positivt, när materialet är eftertraktat finns det inte resurser för nytryck. En annan lärdom var att det alltid händer saker som inte kan påverkas, till exempel att de individer som projekten jobbar med kanske behöver längre tid för att förbereda sig för verksamhet.

Den vanligaste effekten var att bidraget har skapat besående förändringar för målgruppen.

En tredjedel av projekten har kommit närmare eller uppnådde målet som organisationen har. Lika stor andel anser att verksamheten kommer att fortsätta efter projekttidens slut, att ny kunskap om en speciell målgrupp har tagits fram samt att projekten skapat förändringar i samhället som består över tid.

Verksamheterna kommer att fortsätta efter projekttidens slut. Projekten har också skapat mötesplatser och nätverk som består över tid.

MUCFs bedömning och förslag

Bidraget som fördelas ska främja kvinnors deltagande i den demokratiska processen och i samhällslivet. Det ska också möjliggöra för kvinnor att bevaka sina rättigheter och driva sina krav. Detta har, liksom målen för en politik för det civila samhällets organisationer, legat till grund för myndighetens bedömning och förslag som presenteras nedan.

Främja kvinnors deltagande i demokratiska processen

Vad gäller att utveckla möjligheter för civilsamhället att göra människor delaktiga utifrån engagemanget och viljan att påverka den egna livssituationen eller samhällets i stort har flera organisationer gjort verksamhet men få har kartlagt strukturer, hinder och framgångsfaktorer för civilsamhällets möjligheter att engagera flera. En av de projekt som har gjort en kartläggning som beskriver hinder och svårigheter var Malmö jämställdhetsbyrå. De har också tagit fram ett metodkitt som visar på lösningar och deras erfarenheter spelades bland annat in i den då pågående utredningen om ett stärkt civilsamhälle (U2014:04). Likaså har Sveriges Kvinnolobby genom skuggrapporten av regeringens CEDAW-rapport nr 9 & 10 och Maktsalongen genom att stärka unga kvinnor inom civilsamhällets organisationer bidragit till utvecklingen. ProQvi menar att en viktig faktor för kvinnors organisering på landsbygden är förenklad logistik då de ofta har omfattande planering att handskas med, och inte sällan barn med sig till aktiviteter. En sådan kunskap kan vara värdefull att utgå från när projekten sedan ska utveckla metoder för att främja kvinnors deltagande i demokratiska processer.

Trots dessa insatser saknas det till viss del ännu kunskap om vilka hinder och möjligheter som kan underlätta för ett ökat deltagande för kvinnor i samhället. Hur ser till exempel finansieringen ut för det feministiska civilsamhället runt om i landet? Har de tillgångar till lokaler, vilka faktorer hindrar och försvårar? Vilka möjliga lösningar finns?

I ett sådant arbete kan nätverkande- och samverkansinsatser vara värdefulla både på individ- som samhällsnivå genom det kunskaps- och erfarenhetsutbyte som kan ske i möten mellan olika verksamheter. Maktsalongens nationella nätverk har till exempel bidragit till att frågor kring jämställdhet och likabehandling har lyfts upp i deltagarnas organisationer eftersom de som deltar i nätverksträffarna innehar positioner med möjlighet att påverka beslut i den egna organisationen. Myndigheten anser också att det är värdefullt med möten mellan olika verksamheter och ser att en ökad samverkan mellan olika verksamheter kan stärka kvinnors organisering. MUCF rekommenderar den nya jämställdhetsmyndigheten (JäMy) att införa samverkan som en prioritering i samband med kommande utlysningar.

Myndigheten gör bedömningen att de projekt som redovisat sina insatser också genom dessa har främjat kvinnors deltagande i demokratiska processer. Att främja kvinnors deltagande i den demokratiska processen kan också handla om att stärka kvinnors engagemang i det civila samhällets organisationer. Myndigheten bedömer att det kan behöva ytterligare kunskap i vilka hinder och möjligheter som finns för civilsamhällets organisationer att göra människor delaktiga utifrån engagemanget och viljan att påverka den egna livssituationen eller samhällets i stort.

Myndigheten bedömer:

- att de projekt som redovisat sina insatser också genom dessa har främjat kvinnors deltagande i demokratiska processer
- att det kan behöva ytterligare kunskap i vilka hinder och möjligheter som finns för civilsamhällets organisationer att göra människor delaktiga utifrån engagemanget och viljan att påverka den egna livssituationen eller samhällets i stort
- att en ökad samverkan mellan olika verksamheter kan stärka kvinnors organisering och rekommenderar den nya jämställdhetsmyndigheten (JäMy) att införa samverkan som en prioritering i samband med kommande utlysningar.

Främja kvinnors deltagande i samhällslivet

Flera organisationer har uppmärksammat utsatta kvinnor och den problematik som de kan möta i sin vardag. Nya metoder för att främja kvinnors deltagande i samhällslivet är under utveckling. Organisationer har gett fysiskt stöd till den som varit utsatt eller gett stöd i sakfrågan och drivit på för förändring. Det har handlat om verksamheter för att bryta isoleringen för kvinnor på kvinnojourer men också verksamheter där inte den offentliga servicen har varit tillräcklig eller tillfredsställd hos målgruppen. Civilsamhällets verksamheter är betydelsefulla för deltagaren. Detta genom att vara inlyssnande utan dömande och låta individen få tid för anpassning till samhället.

Det är värdefullt om det offentliga och det civila samhällets organisationer kan lära känna varandra bättre och gemensamt identifiera behoven för att få ut så mycket som möjligt av resurserna. En organisation beskriver hur deras verksamhet försvårades då det efter en omorganisation i kommunen var svårt att få fram information om vem som var den ansvariga för frågan. En sådan situation aktualiserar budskapet om att den offentliga sektorn behöver arbeta med att tillgängliggöra information för civilsamhället. Det kan till exempel handla om att vara tydlig med kontaktinformation till ansvarig person, ha tydliga ingångar riktade gentemot det civila samhällets organisationer eller ha civilsamhället som målgrupp när informationen tas fram.

Myndigheten bedömer:

- att civilsamhällets verksamheter är betydelsefulla för deltagaren.
- att det är värdefullt om det offentliga och det civila samhällets organisationer kan lära känna varandra bättre och gemensamt identifiera behoven och för att få ut så mycket som möjligt av resurserna.
- att den offentliga sektorn behöver arbeta med att tillgängliggöra information för civilsamhället. Det kan till exempel handla om att vara tydlig med kontaktinformation till ansvarig person, ha tydliga ingångar riktade gentemot det civila samhällets organisationer eller ha civilsamhället som målgrupp när informationen tas fram.

Möjliggöra för kvinnor att bevaka sina rättigheter och driva sina krav

Bidraget gör det också möjligt för organisationerna att driva sina frågor och ge annars inte lika synliga grupper av kvinnor en röst. Femmis har genom sitt projekt lyckats bidra med information i samband med en lagändring och Stockholms tjejjourer och NxtME har använt bidraget för att ge röst till och synliggöra två utsatta målgrupper, incestdrabbade tjejer och tjejer med sexuellt självskadebeteende, som annars inte skulle höras i bruset. Stockholms tjejjour har också bidragit till att det startar forskning inom området.

Med civila samhällets bidrag och kunskap har vissa tidigare kunskapsluckor minskat då utsatta grupper genom olika föreningar har fått en röst. Bland annat genom Stockholms tjejjours skrift där information från tjejerna själva vägleder om hur en kan beskriva ett sexuellt självskadebeteende, samt vilken typ av stöd och hjälp en kan behöva.

Civilsamhällets kunskapsproduktioner är ett viktigt bidrag till samhällsutvecklingen. För att bevaka rättigheter behövs det kunskap om behov, regelverk och fakta. Med bidragets hjälp har det framställts kunskap om hur Sverige lever upp till kvinnokonventionen, vad som behövs för att stärka en feministisk organisering och hur en kan arbeta utifrån genderspecifik hälsokommunikation med fokus på drogförebyggande arbete.

Flera organisationer har också presenterat verksamheten i riksdagen eller haft samtal med ministrar både socialförsäkringsministern som jämställdhetsministern för att påkalla förändring. Kommunikationen kring projektverksamheten kan vara avgörande ifall det blir framgång eller lärdom. Malmö jämställdhetsbyrå lyfter en utmaning som de troligtvis delar med många andra, frågan om hur föreningarna ska kunna nå de som de inte når. Det kan vara så som organisationen föreslår intressant att utveckla utbildningar eller kompetenshöjande insatser i dessa frågor för att sedan tillgängliggöra dessa för det breda civilsamhället eftersom det är en likabehandlings- och rättvisefråga att alla har möjlighet att delta på lika villkor. Sveriges Kvinnolobby för också fram att det behövs ett pågående, långsiktigt och mer resursstarkt arbete för att på allvar öka kännedomen om och implementeringen av *Kvinnokonventionen* i samhället. De menar vidare att det krävs arbete på strukturell nivå för att förändra och överbygga dessa hinder.

Vi ser att civilsamhället har en stor roll och möjlighet i att arbeta brett förebyggande för att få personer som upplever utanförskap att känna sig sedda, inkluderande och återfå tron på demokratin.

Myndigheten bedömer:

- att bidraget gör det möjligt för organisationerna att driva sina frågor och ge annars inte lika synliga grupper av kvinnor en röst
- att med civila samhällets bidrag och kunskap har vissa tidigare kunskapsluckor minskat då utsatta grupper har genom olika föreningar fått en röst.
- att det för att bevaka rättigheter också behövs kunskap om behov, regelverk och fakta.
- att civilsamhällets kunskapsproduktioner är ett viktigt bidrag till samhällsutvecklingen.
- att det vore intressant att utveckla utbildningar eller kompetenshöjande insatser i frågor som rör kommunikation och om hur organisationerna kan arbeta för att nå ut till de som de annars inte når
- att civilsamhället har en stor roll och möjlighet i att arbeta brett förebyggande för att få personer som upplever utanförskap att känna sig sedda, inkluderande och återfå tron på demokratin.

Internationellt utbyte

Endast 1 av 15 projekt hade fått stöd för internationellt utbyte. Det kan behövas insatser som stimulerar till att flera organisationer söker för internationella utbyten. Sådana projekt kan enligt förordningen genomföras i syfte att utveckla organisationsformer, arbetssätt och samverkansformer, stärka organisationens kapacitet och ge förbättrad kompetens eller avse att öka engagemanget hos organisationens medlemmar eller målgrupper.

Myndighetens bedömning:

- att det kan behövas insatser som stimulerar till att flera organisationer söker för internationella utbyten.

Övriga insatser inom området

Myndigheten föreslår också att med anledning av det förändrings- och förbättringsarbete som nu MUCF genomför i bidragsgivningen för exempelvis verksamhetsbesök, erfarenhetsutbyten, utvärderingar samt kontroll och granskning kommer myndigheten behöva tillföras mer resurser. Detta kan även vara aktuellt för den nya jämställdhetsmyndigheten (JäMy).

Myndigheten föreslår:

- att den nya jämställdhetsmyndigheten (JäMy) kan, med anledning av det förändrings- och förbättringsarbete MUCF nu genomför i bidragsgivningen för exempelvis verksamhetsbesök, erfarenhetsutbyten, utvärderingar samt kontroll och granskning, behöva tillföras mer resurser.

5 Referenser

Amná, E., Danielsson, A. & Zetterberg, P. (2009). En kunskapsöversikt över effekter och metoder rörande statliga bidrag till ideella organisationer. I Ungdomsstyrelsen (Red), *Konsekvenser, resultat och effekter av Ungdomsstyrelsens bidragsgivning till ideella organisationer*. Stockholm: Ungdomsstyrelsen.

Regeringens proposition 2009/10:55 En politik för det civila samhället.

SFS 2005:1089 Förordning (2005:1089) om statsbidrag för kvinnors organisering.

SOU 2016:13 *Palett för ett stärkt civilsamhälle*

Bilaga: Projektbeskrivning

Organisation	Projektamn	Belopp	Projektbeskrivning
Arvika pastorat	Miriam, tjej och kvinnocenter i Arvika	475 000	Syftet med projektet är att fortsätta utveckla Miriam tjej- och kvinnocenter i syfte att få unga kvinnor att må bättre. Det sker genom olika hjälp- och stödsatser. Projektet kommer också arbeta för att permanenta verksamheten från de två tidigare projektåren och för att inspirera andra pastorat till att våga starta nyskapande projekt. Den huvudsakliga målgruppen är tjejer och unga kvinnor i åldrarna 13-26 år. Projektet genomförs i Arvika. Verksamheten sker i samverkan med olika instanser inom Arvika kommun och Landstinget i Värmland samt med flera ideella organisationer. Projektet är flerårigt och stödet avser år 3 av 3. Arvika pastorat är en del av Svenska kyrkan. www.svenskakyrkan.se/arvika
Femmis	Femmis påverkar	150 000	Syftet med projektet är att stödja kvinnans rättighet att bestämma över sin egen reproduktion och fertilitet. Det görs genom att inspirera medlemmarna till att dela med sig av sin historia och sitt perspektiv i media och att skapa hållbara nätverk med likasinnade organisationer. Den huvudsakliga målgruppen är Femmis medlemmar. Projektet genomförs i Göteborg och Stockholm. Verksamheten genomförs i samverkan med bland annat RFSL och RFSU. Projektet är flerårigt och stödet gäller år 2 av 2. Femmis arbetar till vardags med att förbättra villkoren för frivilligt ensamstående mammor med insemination/IVF. www.femmis.se
Interfem	Rekrytera brett och empowerment år 3 – se och agera	350 000	Syftet med projektet är att stärka och främja kvinnor och transpersoner inom fackförbunden och därmed öka deras inflytande. Det görs genom bland annat att arrangera utbildningar, skapa ett webbverktyg och organisera rundbordssamtal. Projektet genomförs bland annat i Stockholm, Uppsala och Norrköping. Verksamheten genomförs i samverkan med Vision Göteborg, SEKO och Teaterförbundet. Projektet är flerårigt och stödet gäller år 3 av 3. Interfem är en organisation vars ändamål är att hos allmänheten öka kunskap och medvetenhet om rasism och sexism samt hur dessa interagerar med varandra och andra former av diskriminering och maktrelationer i samhället. Interfem arbetar till vardags med bland annat normkritiskt genusperspektiv, filmvisningar och panelsamtal. www.interfem.se
KSAN	Genderspecifik hälsokommunikation för empowerment av kvinnor	180 000	Syftet med projektet är att ge medlemsorganisationerna stöd med utvärderade metoder och verktyg för att underlätta för dem att kunna arbeta med hälsokommunikation för kvinnors och flickors hälsa. Det görs genom två kunskapsseminarier, uppföljning via sociala medier och ordförandekonferens 2015 för att forma en strategisk verksamhetsplan för 2016. Den huvudsakliga målgruppen är styrelse och medlemsorganisationer. Projektet genomförs i Stockholm. Verksamheten genomförs i samverkan med medlemsorganisationerna. Projektet är ettårigt. KSAN arbetar till vardags med alkohol- narkotika- läkemedels - tobak och dopningsfrågor. www.ksan.se
Kvinnorättsförbundet (KRF)	Get together	200 000	Syftet med projektet är att stärka våldsutsatta kvinnor genom att ge dem ökad kunskap om mänskliga rättigheter. Det görs genom att erbjuda möjligheter till socialt nätverkande och erfarenhetsutbyte. Den huvudsakliga målgruppen är kvinnor och unga tjejer som är offer för våld. Projektet genomförs huvudsakligen i Malmö. Verksamheten genomförs i samverkan med kvinnojourer i Malmö stad. Projektet är flerårigt och stödet gäller år 2 av 3. Kvinnorättsförbundet är en organisation vars ändamål är att på demokratiska grunder arbeta för våldsutsatta kvinnors mänskliga, ekonomiska och sociala rättigheter i det svenska samhället, med särskilt fokus på hedersrelaterade våld som drabbar både kvinnor och unga män i nära relationer. Förbundet arbetar till vardags med bland annat integration, rådgivning och kampanjarbete. www.kvinnorattsforbundet.wordpress.com

Maktsalongen	Maktsalongen 2.0	300 000	Syftet med projektet är att vara en plattform som arbetar för ett jämställt ungt civilsamhälle genom nätverk och mentorskap för kvinnor. Projektet ska genomföra fem lokala träffar. De lokala Maktsalongerna riktar sig till unga kvinnor med ledarroller i sina organisationer på lokal nivå. Projektet genomförs i Stockholm, Umeå, Göteborg och Malmö. Verksamheten genomförs i samverkan med organisationer i det unga civilsamhället som har stark lokal förankring och på så sätt många engagerade lokalt. Projektet är flerårigt och stödet gäller år 1 av 3. Maktsalongen arbetar till vardags med att driva ett mentorskapsprogram och ett nätverk för kvinnor på ledande positioner på nationell nivå inom det unga civilsamhället. www.maktsalongen.se
Malmö Jämställdhetsbyrå	Efter nordiskt forum – lokal feministisk organisering	743 000	Syftet med projektet är att skapa en metod för lokal feministisk organisering för en större intersektionell rörelse. Det sker genom en behovsanalys som görs genom utvärdering av Nordiskt Forum, vidare kartläggning och erfarenhetsutbyten. Planerade workshops och diskussionsträffar bidrar till att ta fram strategier till det metodkit som projektet slutligen presenterar. Den huvudsakliga målgruppen är organisationer, föreningar, nätverk, projekt och initiativ som rymms inom den feministiska rörelsen eller kvinnorörelsen. Projektet genomförs i Malmö. Verksamheten sker i samverkan med bland annat Sveriges Kvinnolobby, Malmö mot Diskriminering, Malmö Stad och Agenda: Jämlikhet. Projektet är ettårigt. Malmö Jämställdhetsbyrå arbetar till vardags med jämställdhetsfrågor utifrån ett rättighetsperspektiv och är en central aktör i det lokala jämställdhetssyftande och feministiska civilsamhället. www.malmojamstaldhetsbyra.se
nxtme	nxtME – Brobygget, hjälp för incestdrabbade tjejer 16-20 år	520 000	Syftet med projektet nxtME - Brobygget, hjälp för incestdrabbade tjejer 16-20 år är att kvinnor med fokus på mammor och deras döttrar ges möjlighet att ta fram och sprida kunskap om de sociala nätverken i en strukturerad miljö, skapa forum för diskussion, analys och värderingsgrundande övningar för bättre kunskap om hur de sociala nätverken påverkar barn- och ungdomar generellt och flickor i synnerhet. Det sker genom informationsträffar, föreläsningar, tjejdagar och praktisk hjälp genom att följa med på möten vilka kan upplevas som obehagliga till exempel besök hos gynekolog, läkare, advokat och polis. Det sker också genom mentorsskola och träffar för att stärka gruppmedlemskap för incestoffer. Den huvudsakliga målgruppen är unga tjejer 16-20 år. Projektet genomförs i Stockholms län. Verksamheten sker i samverkan med hjälporganisationen Hoppets Stjärna/Star of Hope, Samtalscentret Eken, BUP och vuxenpsykiatrin. Projektet är flerårigt och stödet avser år 1 av 3. nxtme arbetar till vardags med att hjälpa och stödja kvinnor som varit utsatta för incest som barn, sprida kunskap och information samt att verka som opinionsbildare. www.nxtme.com
ProQvi ideell förening för kvinnor med utländsk bakgrund	Tusenmila talangskolan	141 970	Syftet med projektet är att belysa och problematisera frågan om kvinnors inkludering och därmed skapa ett samhällsengagemang. Det görs genom att genomföra föreläsningar, skapa ett socialt nätverkande och personliga möten. Den huvudsakliga målgruppen är invandrade kvinnor mellan 14-25 år som upplever social exkludering. Projektet genomförs i Bjuvs kommun med omnejd. Verksamheten genomförs i samverkan med Friluftsförbundet Söderåsen och BFSO (paraplyorganisation för föreningar i kommunen). Projektet är flerårigt och stödet gäller år 1 av 3. Proqvi ideell förening är en förening vars ändamål är att lyfta fram och främja intressen och särskilda behov av kvinnor som känner sig utanför svenska sociala systemet samt dess integration. Föreningen arbetar till vardags med bland annat hjälp och stöd till kvinnor med utländskt ursprung. www.proqvi.se
Roks, riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige	Nya tjejjouren.se	447 000	Syftet med projektet är att uppdatera sajten tjejjouren.se. Genom uppgraderingen ska säkerheten på sidan bevaras så att den skyddas från intrång. Uppgraderingen möjliggör dessutom att sajten får en så kallad responsiv design: den anpassas för besökare som använder mobiler och surfplattor. Arbetet görs av inhyrd konsult och sajten webbredaktör. Den huvudsakliga målgruppen är stödsökande tjejer hos sajten medlemsjourer. Projektets praktiska del utförs med sin bas i Stockholm och Göteborg. Verksamheten sker i samverkan med Sveriges Kvinno- och Tjejjourers Riksförbund, som också är med och driver sajten. Projektet är ettårigt. Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige arbetar till vardags med att stödja sina medlemsjourer och för att sprida jourrörelsens erfarenheter och kunskaper genom opinionsbildning och informations-spridning. www.roks.se

Stockholms tjejjour	STOPP! – om sex som självskadebeteende år 2	350 000	Syftet med projektet är att bland annat att belysa och synliggöra samt sprida kunskap om förhållandena hos tjejer som använder sex som självskadebeteende. Det görs genom föreläsningar, kartläggning av aktörer som möter dessa tjejer och erfarenhetsutbyten samt skrivning av en metodbok. Den huvudsakliga målgruppen är tjejer som använder sex som självskadebeteende och beslutsfattare. Projektet genomförs i Stockholms stad. Verksamheten genomförs i samverkan med bland annat tjejjourer och Mikamottagningen. Projektet är flerårigt och stödet gäller år 2 av 3. Stockholms tjejjour är en förening vars ändamål är att främja kvinnosolidaritet och att arbeta mot alla uttryck av kvinnoförtryck. Föreningens arbetar till vardags med bland annat stödverksamhet via chatt och telefon. www.stockholm.tjejjouren.se
Varken hora eller kuvad (VHEK)	Fortsättning på kapacitetsstärkande insatser för en stark kvinnorörelse	580 000	Syftet med projektet är att öka föreningens kapacitet att mobilisera och engagera fler medlemmar på olika orter i Sverige. Det sker bland annat genom en medlemsvärvningskampanj och internutbildningar. Inom projektet vidareutvecklas också en manual för bildandet av lokalgrupper och en policy för medlemsvärvning. Den huvudsakliga målgruppen är nuvarande samt potentiella medlemmar. Projektet genomförs i Stockholm, Norrköping, Uppsala, Malmö och/eller Lund. Eventuellt genomförs projektet också på andra orter i Sverige där intresse och behov finns. Projektet är flerårigt och stödet avser år 2 av 3. Varken hora eller kuvad arbetar till vardags särskilt mot målgruppen tonårsflickor och unga kvinnor bosatta i ekonomiskt och socialt utsatta förorter och som lever under ett patriarkalt förtryck. www.varkenhoraellerkuvad.se
Organisation	Projekt 2015	Belopp	Projektbeskrivning
nxtme	nxtME – Brobygget, hjälp för incestdrabbade tjejer 13-20 år	673 000	Syftet med projektet är bland annat att stärka och stödja incestdrabbade tjejer. Det görs genom uppsökande verksamhet och besök på skolor, mentorskap, föreläsningar och praktiskt stöd. Den huvudsakliga målgruppen är incestdrabbade tjejer och deras familjer. Projektet genomförs i Stockholms, Södermanlands och Dalarnas län. Verksamheten genomförs i samverkan med bland annat BUP mottagningen Vasa i Stockholm, skolor och fritidsgårdar. Projektet är flerårigt och stödet gäller år 2 av 3. Nxtme arbetar till vardags med information och opinionsbildning kring incest. http://www.nxtme.com/
Spillkräkan	Frauen im Forstbereich e.V 2015 (kvinnor i skogsbruket)	39 000	Syftet med projektet är att finna utländska kontakter för samarbete och driva på för ett jämställt skogsbruk. Det görs genom att sända tre representanter för föreningen till en konferens i Tyskland. Den huvudsakliga målgruppen är de egna medlemmarna som förväntas få inspiration och potentiella samarbetspartners i utlandet. Projektet är ettårigt. Spillkräkan arbetar vanligtvis med att driva jämställdhetsarbete inom skogsnäringen. www.spillkrakan.se
Sveriges kvinnolobby	Skuggrapport av regeringens CEDAW-rapport nr 9 & 10	670 000	Sveriges kvinnolobby har beviljats bidrag för att skriva en skuggrapport som bevakar hur Sverige uppfyller arbetet med kvinnokonventionen CEDAW. Arbetet drivs av en projektledare tillsammans med arbetsgrupper som organiserar sig kring konventionerna och en referensgrupp som består av personer ur den svenska kvinnorörelsen. Då rapporten är klar ska den spridas nationellt och representanter kommer medverka vid förhöret med CEDAW-kommittén. Resultatet av arbetet kommer spridas i hela landet genom lokal verksamhet och spridningsaktiviteter. Verksamheten sker i samverkan med alla organisationer som ingår i CEDAW-nätverket. Projektet är ettårigt, det kan inte betecknas som ordinarie verksamhet då arbetet sker periodiskt och följer regeringens rapportering. www.sverigeskvinnolobby.se
Summa		5 818 970	